

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 2
im. Aleksandra Świętochowskiego w Łukowie

PROGRAM WYCHOWAWCZY SZKOŁY

2015/16-2016/17

„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem – o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał, aby więc poprzez wszystko co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich.”

Jan Paweł II

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.....	3
2. Podstawa prawna.....	4
3. Cele Programu Wychowawczego Szkoły	5
4. Założenia Programu Wychowawczego Szkoły.....	7
5. Działania i formy realizacji założeń Programu Wychowawczego.....	10
6. Formy i metody realizacji Programu	23
7. Współpraca z rodzicami	24
8. Ewaluacja	25

1. WPROWADZENIE

Wychowanie jest uczeniem się szczególnego rodzaju – nauką postaw, rozwojem wrażliwości, także odkrywaniem swych zdolności, możliwości, mocnych stron i budowaniem na nich własnej tożsamości. Jest też uczeniem się konstruktywnego radzenia sobie z własnymi brakami, niedociągnięciami, trudnościami i negatywnymi emocjami. Wychowanie to całokształt wpływów i oddziaływań środowiska społecznego oraz przyrodniczego na człowieka, kształtujących jego rozwój i osobowość oraz przygotowujących go do życia w społeczeństwie. Można więc powiedzieć, że wychowanie jest budowaniem człowieczeństwa. Za cel wychowania szkolnego uznaje się kształtowanie obywatela naszego kraju, Europejczyka, człowieka ogólnie wykształconego, kulturalnego, przygotowanego do życia w dynamicznie rozwijającym się świecie.

Szkoła winna być instytucją demokratyczną, kontynuującą swe najszlachetniejsze i sprawdzone tradycje. Zmierzać będziemy do integracji działań wychowawczych rodziny, szkoły i kościoła wokół wartości moralnych, wychowania prorodzinnego i poszanowania praw dziecka. Podejmiemy działania na rzecz wszechstronnego rozwoju intelektualnego młodzieży, kształtowania u nich dążenia do permanentnego uczenia się i postawy otwartości na potrzeby innych, demokratyzacji życia wewnątrzszkolnego. Będziemy dążyć do popularyzacji najnowszych tendencji w zakresie wychowania i dydaktyki, przygotowania uczniów do matury, zmian związanych z reformą systemu edukacji, preferowania nowatorstwa pedagogicznego i doskonalenia oraz awansu zawodowego nauczycieli. Program Wychowawczy Szkoły został opracowany na podstawie refleksji nad środowiskiem wychowawczym szkoły, analizy jego problemów i potrzeb oraz oceny możliwości szkoły i nauczycieli. Stanowi on próbę spełnienia wymogów nowoczesnej myśli pedagogicznej ale z pewnością nie czyni tego jeszcze w sposób doskonały, dlatego musi podlegać ciągłej modyfikacji.

Minister Edukacji Narodowej ustanowiła rok szkolny 2015/2016 **Rokiem Otwartej Szkoły**. „Otwarta szkoła to taka, która nie zamyka się na kulturę, sztukę, sport, środowiska lokalne. Potrafi korzystać z tego, co ją otacza”. Program Wychowawczy Szkoły, Program Profilaktyki i szkolny zestaw programów nauczania tworzą spójną całość i zawierają wymagania ujęte w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Ich przygotowanie

i realizacja są zadaniem zarówno całej szkoły jak i każdego nauczyciela. Adresatami Szkolnego Programu Wychowawczego są uczniowie, ich rodzice lub opiekunowie, wszyscy nauczyciele oraz inni pracownicy szkoły.

2. PODSTAWA PRAWNA

Szkolny Program Wychowawczy opracowano w oparciu o:

- ❖ Konstytucję RP,
- ❖ Powszechną Deklarację Praw Człowieka,
- ❖ Konwencję o Prawach Człowieka,
- ❖ Ustawę o Systemie Oświaty z dnia 07 września 1991r. (Dz. U. NR 67, poz. 329 z późniejszymi zmianami),
- ❖ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej, w celu przeciwdziałania narkomanii.
- ❖ Statut Zespołu Szkół nr 2 im. Aleksandra Świętochowskiego w Łukowie,
- ❖ Program Profilaktyczny Zespołu Szkół nr 2 im. Aleksandra Świętochowskiego w Łukowie,
- ❖ Program Rozwoju Szkoły Zespołu Szkół nr 2 im. Aleksandra Świętochowskiego w Łukowie,
- ❖ Koncepcję Pracy Szkoły,
- ❖ Wnioski z ewaluacji Programu Wychowawczego ZS nr 2 w Łukowie przewidziane do realizacji w roku szkolnym 2015/16,
- ❖ Wnioski wychowawcze zatwierdzone podczas posiedzenia Rady Pedagogicznej z dnia 27 sierpnia 2015 r.,
- ❖ Wnioski z wyników diagnozy oczekiwań i potrzeb poszczególnych grup społeczności szkolnej,
- ❖ Wnioski z nadzoru pedagogicznego przewidziane do realizacji w roku szkolnym 2015/16,
- ❖ Podstawę Programową Kształcenia Ogólnego i w Zawodach,
- ❖ Szkolny Zestaw Programów Nauczania na rok szkolny 2015/2016.

3. CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO SZKOŁY:

Cele ogólne:

- wszechstronny rozwój osobowy ucznia uwzględniający jego predyspozycje psychiczne, emocjonalne, intelektualne, środowisko rodzinne i kulturowe,
- wpajanie wartości moralnych pozwalających dokonywać wyborów z zachowaniem sprawiedliwości, tolerancji, solidarności, demokracji i wolności, szacunku dla siebie i innych, czyli szeroko pojętych wartości humanistycznych,
- ukazywanie chrześcijańskiej wizji człowieka i świata z poszanowaniem odrębności wyznaniowej w duchu tolerancji,
- kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich przy jednoczesnym otwarciu na wartości innych kultur Europy i świata,
- troska o wysoki stopień kultury osobistej we wszystkich jej aspektach oraz kształtowanie pozytywnych wzorców dojrzałego funkcjonowania w rodzinie i społeczeństwie,
- kształtowanie postaw prozdrowotnych i proekologicznych,
- tworzenie warunków do rozwijania zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz wspieranie ich w wyborze dalszej drogi życiowej,
- rozwijanie dociekliwości poznawczej, samodzielności i kreatywności myślenia oraz poczucia konieczności nieustannego kształcenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- rozwijanie wrażliwości na potrzeby innych oraz kształtowanie postawy dialogu i umiejętności współdziałania,
- integrowanie społeczności szkolnej.

Cele szczegółowe:

- zapoznanie młodzieży z obowiązującymi w szkole dokumentami, procedurami, prawami i obowiązkami ucznia,
- tworzenie w szkole atmosfery sprzyjającej dobrej adaptacji nowo przyjętych uczniów w środowisku szkolnym oraz integracja zespołów klasowych,
- zapoznanie uczniów klas I z ceremoniałem szkoły i jej tradycją,
- wyrabianie szacunku do tradycji, wdrażanie do czynnego udziału w uroczystościach upamiętniających rocznice ważnych wydarzeń historycznych i upamiętniających święta państwowe,
- wyrabianie szacunku do miejsc pamięci narodowej,
- rozwijanie zainteresowań uczniów historią i dziedzictwem kulturowym regionu,
- rozwijanie poczucia przynależności do społeczności uczniowskiej, lokalnej, państwowej, międzynarodowej,
- rozwijanie postaw odpowiedzialności za obecny i przyszły stan środowiska,
- kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i poszanowania praw każdego człowieka,
- promowanie wolontariatu i korzyści z niego płynących,
- kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych w różnych sytuacjach,
- modelowanie wzorców tolerancji i akceptacji osób niepełnosprawnych, o odmiennej kulturze i wyznaniu religijnym,
- inspirowanie młodzieży do odkrywania własnych uzdolnień i predyspozycji oraz rozwijania własnych zainteresowań,
- przygotowanie do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji,
- rozpowszechnianie właściwego modelu rodziny i uświadamianie znaczenia prawidłowych relacji pomiędzy jej członkami,
- kształtowanie umiejętności pozytywnego myślenia o sobie i zachowania przy tym dobrych kontaktów z innymi ludźmi,
- przekazywanie uczniom wzorców prawidłowego komunikowania się oraz kultury bycia na co dzień,

- podejmowanie działań na rzecz świadomego planowania kariery zawodowej młodzieży, zachęcanie do aktywnego udziału w Dniach Otwartych Uczelni Wyższych i Targach Edukacyjnych, zorganizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi , absolwentami naszej szkoły, pracodawcami i przedstawicielami różnych zawodów,
- kształtowanie świadomości prawnej uczniów oraz odpowiedzialności za podejmowane decyzje.

4. ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO SZKOŁY.

Wychowanie, nauczanie i kształcenie stanowią integralną całość. Na jakość, efektywność i wyniki w/w procesów mają wpływ sposoby i formy działań wychowawczych, klimat społeczny szkoły, relacje interpersonalne. Nadrzędnym celem oddziaływań jest rozwój osobowy ucznia oraz postrzeganie go w kategorii podmiotowości. Program Wychowawczy Szkoły stanowi podstawowy dokument pracy placówki opisujący w sposób kompleksowy treści i działania wychowawcze zmierzające do wyposażenia ucznia w taką wiedzę i umiejętności, by młody człowiek rozumiał, prawidłowo interpretował oraz umiejętnie stosował obowiązujące normy i wartości. Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej powinni dążyć do tego, aby, uczniowie:

- rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą,
- dążyli do poszukiwania takich wartości, jak: miłość, dobro, prawda, uczciwość, tolerancja, lojalność, tradycja, patriotyzm, odpowiedzialność, wrażliwość na krzywdę i cierpienie,
- stawali się bardziej samodzielni,
- nauczyli się godzić dobro własne z dobrem innych ludzi, a odpowiedzialność za siebie z odpowiedzialnością za innych.

Program Wychowawczy Szkoły zakłada współpracę z rodzicami oraz ze środowiskiem lokalnym, a w szczególności z: Powiatowym Urzędem Pracy, Komendą Powiatową Policji, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Starostwem Powiatowym, Ośrodkami Pomocy Społecznej, kuratorami sądowymi, Sądem Rejonowym, Domem Dziecka, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodkiem Sportu i Rekreacji, Muzeum Regionalnym, Łukowskim Ośrodkiem Kultury, Stowarzyszeniem Wspierania Osób z Autyzmem i ich Rodzin, Domami

Pomocy Społecznej, Urzędem Miasta, Urzędem Gminy, szkołami gimnazjalnymi i ponadgimnazjalnymi z terenu powiatu, Powiatową Strażą Pożarną, uczelniami wyższymi i szkołami policealnymi, zakładami i przedsiębiorstwami, w których uczniowie odbywają zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe. Programem objęta jest młodzież wszystkich klas naszej szkoły. Zakłada on kształcenie dojrzałej postawy wychowanka wobec samego siebie i otaczającej go rzeczywistości. Nasza szkoła będzie modelować postawy: prospołeczne tj. tolerancję, otwartość, asertywność, umiejętność współpracy w zespole, postawy proekologiczne, prorodzinne, prozdrowotne, patriotyczne. Treści zawarte w Programie Wychowawczym Szkoły są spójne z: Programem Profilaktyki i Statutem Szkoły oraz z Podstawą Programową Kształcenia Ogólnego i w Zawodach.

Realizatorami programu są:

- Dyrekcja,
- wychowawcy klas,
- nauczyciele,
- pedagog szkolny,
- psycholog szkolny,
- doradca zawodowy,
- katecheci,
- zapraszani specjaliści,
- pielęgniarka szkolna.
- inni pracownicy szkoły.

Program realizowany jest systematycznie, zgodnie z ustalonym na początku roku szkolnego harmonogramem, w oparciu o roczny plan działań. Każdy wychowawca uwzględnia tematykę wychowawczą w corocznie opracowywanym planie pracy wychowawczej z klasą. Tematyka programu odpowiada potrzebom i zainteresowaniom uczniów, ich rodziców oraz uwzględnia aktualne problemy wychowawcze występujące w środowisku. Przedmiotem programu może być każdy aspekt, w odniesieniu do którego odczuwamy potrzebę jego realizacji. Należy przy tym pamiętać, że nieustannie zmieniająca się rzeczywistość i odbywające się w niej procesy wymuszają niejako wprowadzanie zmian związanych z tematyką działań wychowawczych.

W Programie Wychowawczym Szkoły 2015/2016 uwzględniono:

- wnioski z ewaluacji Programu Wychowawczego Szkoły przewidziane do realizacji w roku szkolnym 2015/2016,
- wnioski z ewaluacji szkoły,
- wnioski z nadzoru pedagogicznego,
- wnioski z posiedzenia Rady Pedagogicznej z dnia 26.06.2015r.,
- podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2015/16,
- diagnozę potrzeb i zasobów całej społeczności szkolnej,
- wnioski z analizy ilościowej i jakościowej wyników diagnozy potrzeb i oczekiwań podmiotów biorących udział w procesie wychowania.

5. DZIAŁANIA I FORMY REALIZACJI ZAŁOŻEŃ PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO.

OBSZAR I: WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE I OBYWATELSKIE.

ZADANIA SZKOŁY	CELE SZCZEGÓŁOWE	TREŚCI	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN	OSOBA ODPOWIEDZIALNA	SPOSÓB DOKUMENTOWANIA
Kształtowanie postaw patriotyczno – obywatelskich.	<ul style="list-style-type: none"> uczniowie znają ceremoniał szkolny, symbole szkoły, jej tradycję i historię znają zasady ślubowania i zostają włączeni do społeczności szkolnej posiadają wiedzę dotyczącą norm prawnych i treści dokumentów obowiązujących w szkole znają wszystkie swoje prawa i obowiązki potrafią godnie reprezentować społeczność szkolną ZS Nr2, dbają o dobre imię swojej szkoły znają sylwetkę twórczą i spuściznę literacką patrona szkoły aktywnie uczestniczą w życiu państwa, regionu, miasta, biorą aktywny udział w obchodach świąt państwowych kultywują tradycje historyczne świadomie i aktywnie biorą udział w życiu regionu i miasta mają poczucie odpowiedzialności za wybór głowy państwa, samorządów lokalnych biorą udział w wyborach 	<ul style="list-style-type: none"> zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami zapoznanie uczniów klas I z obowiązującymi dokumentami budowanie tradycji szkoły, zapoznanie młodzieży z historią szkoły, jej tradycjami, sylwetką patrona szkoły przygotowanie młodzieży do wspólnego pełnienia funkcji reprezentacyjnej – udział w poczcie sztandarowym przygotowanie zespołów klasowych do prezentacji klas podczas ceremonii ślubowania uczniów klas pierwszych udział społeczności w uroczystościach szkolnych i religijnych, organizowanie uroczystości upamiętniających święta państwowe, ważne wydarzenia historyczne przygotowanie uczniów do udziału w biegach niepodległościowych i trzeciomajowych obchody Dnia Patrona Szkoły udział w wyborach lokalnych i państwowych 	<ul style="list-style-type: none"> godziny wychowawcze lekcje przedmiotowe uroczystości szkolne zawody sportowe gazetki szkolne strona internetowa szkoły spotkania z zaproszonymi gośćmi 	- wrzesień 2015r. - wg harmonogramu	<ul style="list-style-type: none"> dyrekcja wychowawcy nauczyciele zaproszeni goście, opiekunowie poczty sztandarow. katecheci 	<ul style="list-style-type: none"> - dzienniki lekcyjne - dziennik wychowawcy

<p style="text-align: center;">Integracja społeczności szkolnej i przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju • wspieranie młodzieży w procesie adaptacji • budowanie przynależności do zespołu klasowego • przygotowanie do życia w społeczeństwie, do pełnienia różnych ról społecznych • młodzież we właściwy sposób odnosi się do osób niepełnosprawnych • wie na czym polega idea integracji osób niepełnosprawnych • uczniowie niepełnosprawni mają poczucie przynależności do społeczności szkolnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wprowadzenie uczniów klas pierwszych w życie szkoły poprzez zapoznanie z dokumentami szkoły, wybór samorządów klasowych, zapoznanie z rolą pedagoga, psychologa szkolnego, doradcy zawodowego, Rzecznika Praw Ucznia • kształtowanie i rozwijanie poczucia więzi i identyfikacji ucznia ze szkołą • ukazywanie dorobku szkoły, jej rozwoju organizacyjnego, roli i miejsca ucznia w szkole • wycieczki klasowe i międzyklasowe • organizowanie imprez szkolnych np. dzień chłopaka, dzień kobiet • włączenie uczniów niepełnosprawnych do aktywnego udziału w życiu szkoły i klasy 	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze • zajęcia warsztatowe • imprezy/ uroczystości szkolne • wycieczki szkolne 	<p style="text-align: center;">- wrzesień 2015 - na bieżąco</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja • wychowawcy • nauczyciele • pedagog • psycholog 	<ul style="list-style-type: none"> - dzienniki lekcyjne - dziennik wychowawcy - dziennik pedagoga i psychologa szkolnego
--	--	---	--	---	---	---

<p style="text-align: center;">Samorządowa działalność uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie aktywnie uczestniczą w życiu szkoły • wybrani uczniowie pełnią odpowiednie funkcje w klasie/szkole, w sposób odpowiedzialny • społeczność uczniowska zna zasady wolontariatu 	<ul style="list-style-type: none"> • wybór samorządów klasowych, określenie ich kompetencji i zadań • wybór Samorządu Uczniowskiego, Opiekuna Samorządu oraz Rzecznika Praw Ucznia • realizacja kalendarza imprez i uroczystości szkolnych • organizacja i udział w imprezach szkolnych, międzyszkolnych i środowiskowych • organizacja i udział w akcjach charytatywnych: Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, środowiskowe i szkolne akcje charytatywne 	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze • imprezy i uroczystości okolicznościowe • akcje charytatywne 	<p style="text-align: center;">- wrzesień 2015r. - wg harmonogramu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • Samorząd Uczniowski • opiekun samorządu • nauczyciele • opiekun szkolnego wolontariatu 	<ul style="list-style-type: none"> - dzienniki lekcyjne - dziennik wychowawcy - dokumentacja własna SU - dokumentacja prowadzona przez opiekunów
--	--	--	---	--	---	--

<p style="text-align: center;">Znajomość prawa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie znają treść dokumentów zawierających prawa człowieka i obywatela • uświadamiają sobie konieczność znajomości podstawowych przepisów prawa i są zobowiązani do ich przestrzegania w praktyce • znają i respektują regulamin obowiązujący w szkole oraz miejscach publicznych • znają i przestrzegają przepisów ruchu drogowego • posiadają podstawową wiedzę dotyczącą konsekwencji swoich wyborów, zachowań • uczniowie znają strukturę i specyfikę pracy sądów oraz kuratorów • wiedzą gdzie szukać pomocy w sytuacjach kryzysowych 	<ul style="list-style-type: none"> • upowszechnienie wiedzy na temat Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela, Konwencji Praw Dziecka, Trybunału Sprawiedliwości UE, Konstytucji RP • poznanie specyfiki pracy Sądu Rejonowego w Łukowie (Wydział Cywilny, Wydział Rodzinny oraz Wydział Karny) • poznanie przez uczniów Ustawy Prawo o Ruchu Drogowym oraz konsekwencji nieprzestrzegania przepisów ruchu drogowego • rozpowszechnienie informacji dotyczących numeru alarmowego 112 oraz zasad udzielania pierwszej pomocy • upowszechnianie wiedzy dotyczącej karalności osób nieletnich oraz po 18 r. ż., Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, kodeks karny 	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze • lekcje przedmiotowe • pogadanki ze specjalistami 	<p style="text-align: center;">- wg potrzeb</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • KPP • pielęgniarka szkolna • zaproszeni specjaliści 	<ul style="list-style-type: none"> - dzienniki lekcyjne - dziennik wychowawcy - dokumentacja własna pielęgniarki szkolnej
--	--	---	--	---	--	--

OBSZAR II: DZIEDZICTWO KULTUROWE REGIONU, JEGO WALORY PRZYRODNICZE, GEOGRAFICZNE, HISTORIA.

ZADANIA SZKOŁY	CELE SZCZEGÓŁOWE	TREŚCI	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN	OSOBA ODPOWIEDZIALNA	SPOSÓB DOKUMENTOWANIA
<p align="center">Kształtowanie więzi ze środowiskiem lokalnym i regionem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie są uwrażliwieni na poszanowanie miejsc pamięci narodowej i dziedzictwa kulturowego regionu i kraju • czują się związani emocjonalnie ze wspólnotą lokalną • pamiętają o swoich korzeniach i tożsamości narodowej • wzmocnione są ich kontakty sąsiedzkie, solidarność miejscowa, dzielą się wspólnymi doświadczeniami • podejmują role społecznych w środowisku lokalnym. 	<ul style="list-style-type: none"> • poznanie sąsiedztwa, krajobrazu, miejscowej kultury, tradycji, symboli oraz mitów • organizowanie konkursów, olimpiad z wyjściem do środowiska lokalnego • prezentowanie w prasie lokalnej i na stronie internetowej szkoły osiągnięć szkoły i uczniów • współpraca z mediami lokalnymi • odwiedzanie miejsc pamięci narodowej 	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze • wycieczki klasowe • konkursy • gazetki szkolne • strona internetowa szkoły • spotkania z ciekawymi ludźmi 	<p align="center">- wg harmonogramu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • zaproszeni goście 	<ul style="list-style-type: none"> - dzienniki lekcyjne - dziennik wychowawcy - odpowiednie artykuły w mediach

<p style="text-align: center;">Uczestnictwo w kulturze.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie znają specyfikę kulturową swojego regionu • potrafią wskazać ciekawe miejsca kulturowe w regionie, korzystają z ich oferty • są przygotowani do aktywnego udziału w życiu kulturalnym, potrafią w sposób odpowiedni zachować się w miejscach publicznych • rozwijają swoje doświadczenia, wzbogacają je o nowe wzruszenia, emocje • rozumieją pragnienia innych • młodzież kształtuje swój smak estetyczny, wyrabia swój gust, swoje zdanie • pamięta o swoich korzeniach i tożsamości narodowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie wyjazdów i wyjazdów na spektakle do teatru, kina • odwiedzanie hal sportowych z okazji zawodów • klasowe wyjścia do kina, muzeum, na koncerty • poznanie zbiorów i wystaw placówek muzealnych znajdujących się w regionie • organizowanie wycieczek po Ziemi Łukowskiej, Podlasiu i Lubelszczyźnie, • stała i systematyczna współpraca z Łukowskim Ośrodkiem Kultury • organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi • praca nad kulturą języka uczniów w celu wyeliminowania używania wulgaryzmów w miejscach publicznych • udział w konkursach literackich, recytatorskich, czytelniczych 	<ul style="list-style-type: none"> • wycieczki szkolne • konkursy • spotkania z wartościowymi ludźmi • wyjścia klasowe • strona internetowa szkoły • współpraca z instytucjami kulturowymi 	<p style="text-align: center;">- wg harmonogramu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • zaproszeni goście • SU 	<ul style="list-style-type: none"> - dzienniki lekcyjne - dziennik wychowawcy - odpowiednie artykuły na stronie internetowej szkoły
--	---	--	--	--	--	--

OBSZAR III: EDUKACJA GLOBALNA I EKOLOGICZNA.

ZADANIA SZKOŁY	CELE SZCZEGÓŁOWE	TREŚCI	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN	OSOBA ODPOWIEDZIALNA	SPOSÓB DOKUMENTOWANIA
<p align="center">Edukacja globalna.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie znają idee edukacji globalnej • mają świadomość istnienia zjawisk i współzależności łączących ludzi i miejsca • są przygotowani do stawiania czoła wyzwaniom dotyczącym całej ludzkości • wyrabiają w sobie tolerancję wobec innych kultur • znają problemy współczesnego świata • mają świadomość, że są zjednoczeni w regionalnej różnorodności • uczniowie potrafią sformułować własną opinię dotyczącą tematyki globalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z definicją edukacji globalnej i jej celami, • tłumaczenie przyczyn i konsekwencji zjawisk, • ukazywanie wpływu jednostki na globalne procesy i wpływu globalnych procesów na jednostkę • przełamywanie istniejących stereotypów i uprzedzeń dotyczących różnych państw • kształtowanie krytycznego myślenia i formułowania własnych opinii na tematy globalne, • Kraje Globalnego Południa • procesy globalne, w wymiarze lokalnym, • organizacja Tygodnia Edukacji Globalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze • lekcje przedmiotowe • spotkania ze specjalistami • gazetki szkolne 	<p align="center">- wg harmonogramu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • zaproszeni goście 	<ul style="list-style-type: none"> - dzienniki lekcyjne - dziennik wychowawcy

<p style="text-align: center;">Edukacja ekologiczna .</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie posiadają wiedzę z zakresu ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju • przyjmują postawę proekologiczną • przyjmują postawy nacechowane wrażliwością i szacunkiem dla środowiska, czują odpowiedzialność za jego stan • młodzież zna definicję energii odnawialnej i zna również jej zastosowanie • potrafi promować odnawialne źródła energii w środowisku 	<ul style="list-style-type: none"> • upowszechnianie wiedzy dotyczącej ochrony środowiska, sposobów dbania o otaczający nas świat • propagowanie szacunku do przyrody • segregacja śmieci • udział w akcji zbierania elektrośmieci • udział uczniów w Akcji Sprzątania Świata • zapoznanie uczniów z definicją energii odnawialnej • promowanie odnawialnych źródeł energii w środowisku lokalnym 	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze • lekcje przedmiotowe • spotkania ze specjalistami • gazetki szkolne • wyjścia klasowe • cykliczne akcje • strona internetowa szkoły 	<p style="text-align: center;">- wg harmonogramu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • zaproszeni goście 	<ul style="list-style-type: none"> - dzienniki lekcyjne - dziennik wychowawcy - odpowiednie artykuły na stronie internetowej szkoły, w mediach lokalnych
--	---	--	--	--	--	---

OBSZAR IV: DBANIE O WSZECHSTRONNY ROZWÓJ OSOBOWOŚCI UCZNIĄ I WSPIERANIE GO W PROCESIE WCHODZENIA W DOROSŁE ŻYCIE.

ZADANIA SZKOŁY	CELE SZCZEGÓŁOWE	TREŚCI	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN	OSOBA ODPOWIEDZIALNA	SPOSÓB DOKUMENTOWANIA
<p>Rozwijanie postaw prospołecznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie są uwrażliwieni na losy drugiego człowieka i niosą bezinteresowną pomoc • mają ukształtowane umiejętności odczuwania stanów psychicznych innych osób, umiejętności przyjęcia ich sposobu myślenia, spojrzenia z ich perspektywy na rzeczywistość • uczniowie podejmują takie działania, które przynoszą korzyść innej osobie lub społeczności • dostrzegają cudze potrzeby psychiczne i fizyczne • mają wzmocnione więzi osobiste, przyjaźnie, dostrzegają ich wartość • traktują inne osoby jako autonomiczne jednostki, szanują prawa i poglądy innych 	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie właściwych postaw wobec ludzi niepełnosprawnych, starszych, schorowanych, • rozbudzanie postawy tolerancji dla odmienności rasowych, narodowych, światopoglądowych, wyznaniowych i kulturowych, • wolontariat młodzieży: współdziałanie z instytucjami i organizacjami propagującymi działalność społeczną i charytatywną, • wzmacnianie empatii, postaw altruistycznych, • kontynuowanie bądź nawiązanie współpracy z Domami Pomocy Społecznej, Środowiskowym Domem Samopomocy, Domami Dziecka bądź podobnymi placówkami 	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze • akcje charytatywne • współpraca z placówkami 	<p>- na bieżąco</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • pedagog szkolny • psycholog szkolny 	<ul style="list-style-type: none"> - dzienniki lekcyjne - dziennik wychowawcy - dziennik pedagoga i psychologa szkolnego

<p>Działania na rzecz osiągnięcia wysokich wyników nauczania oraz poprawy frekwencji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie realizują obowiązek szkolny w sposób rzetelny • nie opuszczają zajęć bez powodu • mają świadomość wartości jakie daje wykształcenie • wiedzą jaki jest sens kształcenia • uczniowie są zmotywowani do twórczego rozwoju, są ciekawi świata • zdobywają wiedzę w sposób aktywny i systematyczny w warunkach zapewnionych przez szkołę • uczniowie rozwijają swoje kompetencje czytelnicze 	<ul style="list-style-type: none"> • podniesienie jakości pracy szkoły poprzez budowanie prawidłowych relacji między uczniami i nauczycielami • upowszechnianie sukcesów uczniów i nauczycieli na terenie szkoły, w mediach, na zebraniach z rodzicami • motywowanie uczniów do osiągania sukcesów poprzez system nagród • organizowanie samopomocy koleżeńskiej w ramach zespołów klasowych • zapewnienie konsultacji dydaktycznych uczniom potrzebującym pomocy • budowanie atmosfery sprzyjającej wyrównywaniu szans edukacyjnych uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz zapewnienie szans rozwoju tym uczniom • przeprowadzanie lekcji na temat: umiejętności efektywnego uczenia się i racjonalnego wykorzystywania czasu na pracę i wypoczynek, poczucia własnej wartości, asertywności i umiejętności pokonywania trudności. • motywowanie uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach • prowadzenie zajęć dodatkowych (w ramach godz. z art. 42) • organizacja konkursów i zawodów zgodnie z zainteresowaniami i uzdolnieniami uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze • lekcje przedmiotowe • zajęcia pozalekcyjne • zajęcia warsztatowe 	<p>- cały rok szkolny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • pedagog szkolny • psycholog szkolny • doradca zawodowy 	<ul style="list-style-type: none"> - dzienniki lekcyjne - dziennik wychowawcy - dziennik pedagoga i psychologa szkolnego - dziennik do realizacji art. 42 KN
--	--	--	---	---------------------------	---	--

<p style="text-align: center;">Działania z zakresu doradztwa zawodowego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie posiadają umiejętność dokonywania własnej samooceny i kreowania własnej osoby • potrafią ukierunkować własne zainteresowania • wiedzą jakie są ich mocne i słabe strony • świadomie planują własną karierę zawodową • są przygotowani do zmieniających się warunków rynku pracy i priorytetów zawodowych • młodzież wie gdzie znaleźć źródła dodatkowych, rzetelnych informacji na temat rynku pracy, trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia, instytucji i organizacji wspierających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia grupowe oraz indywidualne uczniów, ze szkolnym doradcą zawodowym • spotkania z przedstawicielami PUP, uczelni wyższych, szkół policealnych oraz z absolwentami naszej szkoły • ćwiczenia redakcyjne dotyczące pisania dokumentów aplikacyjnych • wycieczki związane z planowaniem kariery zawodowej • rozwiązywanie ankiet, kart pracy, testów na temat zdolności i predyspozycji • pomoc w określeniu zainteresowań uczniów (naukowych, artystycznych, technicznych, urzędniczych, społecznych) • pomoc w określeniu mocnych i słabych stron osobowości uczniów, • stan fizyczny i zdrowotny, a wybór zawodu • bezpieczna praca za granicą, • aspiracje i ambicje zawodowe • uczniowie poznają lokalny rynek pracy i zawody przyszłości • poznanie źródeł informacji zawodowej: rodzina, szkoła, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, środki masowego przekazu, Urzędy Pracy, Centra Informacji i Planowania Kariery 	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje przedmiotowe • zajęcia ze szkolnym doradcą zawodowym, • godzina wychowawcza • wycieczki zawodoznawcze • gazetki szkolne • spotkania z przedstawicielami uczelni wyższych, szkół policealnych, absolwentami szkoły, • zajęcia warsztatowe 	<p style="text-align: center;">- cały rok szkolny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • doradca zawodowy • zaproszeni goście 	<ul style="list-style-type: none"> - dzienniki lekcyjne - dziennik wychowawcy - dziennik doradcy zawodowego
---	---	---	---	---	--	--

<p>Kształtowanie i promowanie zdrowego stylu życia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie dbają o własny rozwój psychiczny i fizyczny, sprawność organizmu oraz są odpowiedzialni za ochronę własnego zdrowia • znają zasady bezpieczeństwa • mają świadomość ważności sportu, wypoczynku, aktywności ruchowej i umysłowej w życiu człowieka • młodzież rozwija swoje zdolności, talenty i predyspozycje w celu wzmacniania „konstrukcji” psychicznej i fizycznej • znają zasady prawidłowego żywienia i higieny osobistej • znają zagrożenia wynikające z zaburzeń odżywiania • mają świadomość negatywnych konsekwencji używania substancji psychoaktywnych • potrafią radzić sobie w trudnych sytuacjach i szukać pomocy • akceptują siebie, myślą o sobie i o otaczającym ich świecie w sposób pozytywny • przyjmują postawy asertywne 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z przepisami BHP, omówienie regulaminu, podkreślenie znaczenia przestrzegania postanowień regulaminowych • pogadanki na temat bezpiecznego zachowania uczniów podczas przerw międzylekcyjnych, ferii zimowych i letnich, w celu unikania zachowań ryzykownych • zapoznanie uczniów bądź aktualizacja wiedzy dotyczącej udzielania pierwszej pomocy, telefonów alarmowych • edukacja żywieniowa: zwracanie uwagi uczniom na prawidłowe zasady odżywiania oraz zagrożenia wynikające z zaburzeń odżywiania • uświadamianie młodzieży zagrożeń wynikających z uzależnień, zwrócenie uwagi na nietypowe uzależnienia: Internet, hazard, jedzenie, dopalacze • udział uczniów w sportowych imprezach masowych organizowanym przez OSIR w Łukowie i inne instytucje oraz w zawodach międzyszkolnych, • organizowanie rozgrywek międzyklasowych i międzyszkolnych w różnych dyscyplinach sportowych, • angażowanie uczniów do udziału w konkursach, uroczystościach, do tworzenia gazetek szkolnych, w celu rozwijania kreatywności i poszerzania zainteresowań 	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze • lekcje przedmiotowe • zawody sportowe • gazetki szkolne • akcje plakatowe • strona internetowa szkoły • spotkania z zaproszonymi gośćmi 	<p>- wrzesień 2015 - cały rok szkolny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • pedagog szkolny • psycholog szkolny • pielęgniarka szkolna 	<ul style="list-style-type: none"> - dzienniki lekcyjne - dziennik wychowawcy - dziennik pedagoga i psychologa szkolnego - dokumentacja własna pielęgniarki szkolnej
--	---	--	---	---	---	--

		<ul style="list-style-type: none">• trening asertywności, radzenia sobie w sytuacjach trudnych				
--	--	--	--	--	--	--

6. FORMY I METODY REALIZACJI PROGRAMU.

Składające się na program działania mają za zadanie dostarczyć uczniom wiedzę, umiejętności oraz kształtować pożądane społecznie postawy, toteż niezmiernie ważne jest odpowiednie dobranie metod i form pracy.

Metody pracy:

- 1) prelekcje i warsztaty dla uczniów, rodziców, nauczycieli związane tematycznie z założeniami Szkolnego Program Wychowawczego,
- 2) spotkania z rodzicami,
- 3) indywidualne rozmowy uczniów z nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, Dyrekcją,
- 4) organizacja imprez szkolnych promujących właściwą postawę życiową i hierarchię wartości, a w szczególności:
 - ✓ uroczystości szkolne z okazji świąt narodowych, ważnych wydarzeń historycznych, ku czci patrona,
 - ✓ imprezy sportowe,
 - ✓ konkursy,
 - ✓ wycieczki szkolne i przedmiotowe,
 - ✓ inne imprezy organizowane na terenie szkoły i poza nią.

Formy pracy:

- 1) praca w grupach i indywidualna,
- 2) wykład,
- 3) burza mózgów,
- 4) odgrywanie ról i scenek,
- 5) konkursy.

7. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI.

„...Każdy człowiek jest stróżem swego brata, ponieważ Bóg powierzył człowieka człowiekowi” – to słowa Encykliki Jana Pawła II, które są potwierdzeniem, że człowiek potrzebuje drugiego człowieka, aby zostać w pełni ukształtowanym. Stąd niezmiernie ważną przy planowaniu i realizowaniu działań wychowawczych jest systematyczna współpraca z rodzicami uczniów.

Każdy wychowawca dba o jakość kontaktów z rodzicami. Systematycznie informuje rodziców o wynikach w nauce i zachowaniu, motywuje ich do udziału w spotkaniach i zebraniach klasowych. Rozpoznaje środowisko rodzinne ucznia i jego problemy, diagnozuje oczekiwania rodziców, planuje formy pomocy wychowankom. Wzajemne relacje wychowawca – rodzic powinny być oparte na wzajemnym szacunku, życzliwości. Szkoła oferuje rodzicom wiele różnych form kontaktów i współpracy. Jedną ze skutecznych form zachęcania rodziców do współpracy jest bezpośrednie zwrócenie się wychowawcy, nauczyciela do nich z konkretną prośbą. Należy w miarę systematycznie stwarzać rodzicom możliwości udziału w organizacji imprez i uroczystości oraz wszelkich innych działań na rzecz szkoły. Rodzice bardzo często oczekują od szkoły pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych oraz pomocy materialnej. Pedagog, psycholog, nauczyciele, wychowawcy powinni umożliwić zainteresowanym udział w warsztatach i spotkaniach ze specjalistami.

Współdziałanie z rodzicami uczniów ma na celu:

- włączanie rodziców do systematycznej współpracy z nauczycielami i innymi pracownikami szkoły,
- rozpoznanie zainteresowań i potrzeb rodziców dotyczących wychowania,
- wzmacnianie prawidłowych postaw rodzicielskich cechujących się akceptacją, rozwijaniem samodzielności oraz umiejętności współdziałania,
- zapewnienie rodzicom odpowiedniej informacji na temat działań profilaktyczno-wychowawczych realizowanych przez szkołę,
- współdziałanie w zakresie rozpoznawania potrzeb danego ucznia oraz planowania form pracy opiekuńczo-wychowawczej i profilaktycznej w przypadku pojawienia się problemów wychowawczych,
- modyfikowanie oddziaływań wychowawczych rodziców,

- wskazywanie rodzicom pojawiających się zagrożeń i związanych z nimi skutków,
- wskazywanie sposobów postępowania w celu wyeliminowania zagrożeń,
- udzielanie wsparcia w rozpoznaniu potrzeb własnych dzieci, organizacji czasu młodego człowieka (czasu pracy i czasu wolnego), porozumiewaniu się z młodzieżą, radzeniu sobie z konfliktami i negatywizmem własnego dziecka, zapobieganiu sięgania przez młodzież po substancje uzależniające,
- wskazywanie, jakie działania kształtujące osobowość dziecka może podjąć każdy rodzic w swoim domu.

Formy współpracy z rodzicami to:

- indywidualne rozmowy o charakterze informacyjnym, których zamierzonym efektem jest uzyskanie przez rodziców porad w sprawach wychowania,
- podejmowanie interwencji wychowawczych i kryzysowych w sytuacjach trudnych dotyczących problemów sprawianych przez uczniów, w szczególności na terenie szkoły – indywidualne rozmowy o charakterze interwencyjnym mające na celu udzielenie rodzicom wsparcia w pokonywaniu kłopotów dziecka, w tym poinformowanie o instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc,
- podejmowanie tematyki z zakresu pedagogiki, psychologii, prawa oraz kształcących umiejętności wspierające rozwój młodego człowieka na spotkaniach z wychowawcami.

8. EWALUACJA

Program zakłada dokonywanie systematycznej oceny efektów podejmowanych działań wychowawczych. Ewaluacja służyć będzie sprawdzeniu stopnia zrealizowania celów programu i zadań zaplanowanych na dany rok szkolny oraz zmian postaw adresatów programu.

Do ewaluowania wybrano następujące narzędzia:

- rozmowy z uczniami i rodzicami na temat efektywności działań ujętych w programie,
- zbieranie opinii uczniów i ich rodziców bezpośrednio po przeprowadzonych zajęciach

i spotkaniach,

- wnikliwa obserwacja zachowań i postaw adresatów programu,
- analiza wytworów uczniów – wypowiedzi ustnych i pisemnych, prac plastycznych i multimedialnych,
- analiza dokumentacji prowadzonej przez wychowawców, pedagoga szkolnego, psychologa szkolnego, pielęgniarki szkolnej,
- wymiana uwag i spostrzeżeń nauczycieli podczas zebrań zespołów nauczycieli uczących w danych klasach,
- badania ankietowe przeprowadzone wśród uczniów, ich rodziców i nauczycieli.

Ewaluacja zakończy się sporządzeniem raportu zawierającego:

- wyniki – fakty wynikające z ewaluacji,
- wnioski – interpretacje wyników, słabe i mocne strony, możliwości i zagrożenia na przyszłość,
- zalecenia – propozycje do przyszłych działań, oparte na wynikach i ich interpretacji, dotyczące rodzaju i kierunków zmian.

Fakty wynikające z monitorowania przebiegu realizacji zaplanowanych zadań, wnioski oraz zalecenia dotyczące planowania pracy w kolejnym roku szkolnym będą przekazywane na plenarnym posiedzeniu Rady Pedagogicznej.

Opracowanie: Krystyna Konieczna
Anita Olszewska
Elwira Janiak